

AVIZ
**referitor la propunerea legislativă privind activitățile
prestabilite de tip ridesharing**

Analizând **propunerea legislativă privind activitățile prestabilite de tip ridesharing** (nr.b204 din 25.04.2018), transmisă de Secretarul General al Senatului cu adresa nr.XXXV/2065/02.05.2018 și înregistrată la Consiliul Legislativ cu nr.D431/03.05.2018,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art.2 alin.(1) lit.a) din Legea nr.73/1993, republicată și art.46(2) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ,

Avizează favorabil propunerea legislativă, cu următoarele observații și propuneri:

I. Observații generale

1. Propunerea legislativă are ca obiect autorizarea, organizarea și controlul serviciilor de transport, care funcționează prin intermediul unor platforme digitale (*ridesharing*), pe principiul economiei colaborative, prin introducerea unor reglementări specifice, care să faciliteze autorizarea și taxarea corespunzătoare a operatorilor acestor servicii de transport.

Potrivit *Expunerii de motive*, inițiatorii își propun să definească serviciile prestabilite de tip ridesharing, prin introducerea unor prevederi care să vizeze autorizarea, taxarea, obligațiile operatorilor și ale șoferilor, precum și protecția beneficiarilor unor astfel de servicii, în scopul de a oferi o gamă largă de opțiuni de transport, în condițiile asigurării unui grad mare de confort și siguranță pentru consumatori.

Prin conținutul său normativ, propunerea legislativă face parte din categoria legilor ordinare, iar în aplicarea art.75 alin.(1) din Constituția României, republicată, prima Cameră sesizată este Senatul.

2. Semnalăm că Secretarul General al Senatului a transmis Consiliului Legislativ spre avizare, cu adresa nr.B335 din 22.06.2016, *propunerea legislativă privind economia de acces*, fiind emis avizul

favorabil cu observații și propuneri nr.726 din 21.07.2016. Respectiva propunere legislativă avea ca obiect reglementarea serviciilor prestate pe piețele online, similar cu normele propuse în prezenta propunere legislativă. Având în vedere faptul că propunerea legislativă privind economia de acces se află în procedură legislativă la Camera Deputaților, recomandăm corelarea celor două propuneri, pentru a se evita adoptarea de soluții diferite pentru situații similare.

3. Semnalăm că în **Uniunea Europeană** este reglementat conceptul de *co-voiajare* (*ridesharing*), prin care se introduce un mod nou de călătorie în cadrul căreia mai multe persoane împart același autovehicul și aceleași costuri ale drumului, spre o direcție comună.

Conceptul de *co-voiajare* este reglementat în diferite state membre, precum **Franța** (*Actul de Tranziție al Energiei din 22 iulie 2015*) sau **Germania** (*Legea de Transport persoane care instituie transportul de pasageri în scop comercial*), unde beneficiile clare ale utilizării unei astfel de platforme tehnologice au fost recunoscute în cadrul legislațiilor acestor state, prin introducerea în legislația specifică a definițiilor activității de co-voiajare, pentru a clarifica faptul că această activitate nu este un serviciu de transport.

Subliniem că această activitate de transport fără scop lucrativ nu este reglementată în mod expres în cadrul **legislației europene derivate**, lăsându-se la latitudinea statelor membre stabilirea cadrului juridic al acestei activități. Statele membre utilizează diferite criterii pentru a face distincția între serviciile profesionale și serviciile de la individ la individ sau între pasageri independenți și un furnizor terț de servicii (platformă digitală online de co-voiajare).

În aproape toate statele membre ale Uniunii Europene, municipalitățile acordă licențe și pentru serviciile de închiriere. Licențele sunt, de obicei, condiționate printr-un set de reglementări specifice care sunt aplicabile titularilor de licență **din punct de vedere economic**: prin accesul la piață și la profesie, stabilirea unui număr total fix de operatori licențiați, acordarea de licențe la nivel municipal, stabilirea limitelor tarifare, afișarea obligatorie de către operatori a tarifelor practicate etc.; **din punct de vedere social**: prin asigurarea specială, calificarea și pregătirea profesională a personalului și prin mecanisme de semnalizare a serviciilor de slabă calitate; **din punct de vedere administrativ**: prin inițierea serviciilor, și anume apelarea taxiurilor în timp ce acestea sunt în trafic, apelarea taxiurilor într-o stație specializată, solicitarea de la distanță prin telefon sau calculator,

limitările teritoriale pentru acceptarea clienților, reglementările de trafic, stațiile specializate, precum și prin accesul privilegiat la anumite părți ale rețelei rutiere.

În ceea ce privește **România**, potrivit prevederilor art.7 din Legea nr.38/2003 privind transportul în regim de taxi și în regim de închiriere, potrivit prevederilor **art.7**, transportul în regim de taxi sau transportul în regim de închiriere se execută numai de către transportatori autorizați, care dețin autorizații taxi valabile, în cazul transportului în regim de taxi, sau copii conforme valabile, în cazul transportului în regim de închiriere, eliberate în condițiile legii, pentru fiecare autovehicul utilizat.

Potrivit prevederilor **alin.(2)**, este interzis transportul public, contra cost, de persoane cu un autoturism, fără a deține pentru acesta, după caz, autorizație taxi valabilă sau copie conformă valabilă.

Este interzis transportul public, contra cost, de mărfuri sau de bunuri cu un autovehicul cu masa maximă autorizată de cel mult 3,5 tone, fără a deține pentru acesta autorizație taxi valabilă, ori altă autorizație valabilă (**alin.3**).

Autorizația de transport se eliberează de către autoritatea de autorizare pe durată nedeterminată și este valabilă cu condiția vizării acesteia la fiecare 5 ani de către aceasta, odată cu verificarea îndeplinirii condițiilor care stau la baza emiterii unei astfel de autorizații.

Semnalăm că în opinia multor oficiali ai statelor membre, **transportul Uber** nu are nicio legătură cu tehnologia, transportul public de persoane în regim de taxi fiind o activitate autorizată, la fel cum este, de exemplu, cea practică de notari publici sau avocați. Softul Uber nu este altceva decât o platformă de comunicare, alta decât cea de obicei utilizată de taximetriști și care constă în dispecerat și comunicare prin stație. În plus, există în prezent destule aplicații prin care comenzile se pot plasa online și în cazul taximetriștilor autorizați.

Concluzia care se desprinde din dialogul ce are loc la nivel european este aceea că apariția unui mijloc de comunicare client/prestator nu poate schimba sau eluda regimul juridic al activității autorizate.

În ceea ce privește **reglementarea** acestui transport în **România**, **Uber** susține că aplicația are acum un statut nedefinit, dar dezbaterea nu privește numai Uber. „Este o dezbatere despre tot ceea ce înseamnă

economia digitală, care include foarte multe alte platforme. Există țări care au ajuns la soluții de reglementare, precum: Portugalia, Estonia, Lituania, Letonia. Comisia Europeană a recomandat țărilor membre să definească aceste servicii noi și să nu ia măsuri radicale împotriva firmelor care activează în economia digitală, tocmai pentru că aceste firme aduc plus-valoare comunităților în care își desfășoară activitatea¹ .

4. Menționăm că, potrivit prevederilor art.6 alin.(4) din Legea nr.24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, *„Actele normative cu impact asupra domeniilor **social, economic** și de mediu, asupra bugetului general consolidat sau asupra legislației în vigoare sunt elaborate pe baza unor documente de politici publice aprobate de Parlament sau de Guvern. Guvernul definește tipurile și structura documentelor de politică publică.”* Semnalăm că prezenta propunere legislativă și Expunerea de motive nu conțin informații cu privire la respectarea acestei dispoziții.

Totodată, precizăm că nu sunt respectate normele de tehnică legislativă deoarece, din analiza normelor propuse, nu se înțelege raportul cu legislația *de lege lata* în domeniu, **precum Ordonanța de urgență a Guvernului nr.34/2014 privind drepturile consumatorilor în cadrul contractelor încheiate cu profesioniștii, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative**, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr.157/2015.

Semnalăm că **art.8** din actul normativ menționat mai sus, care se referă la *Condiții de formă pentru contractele la distanță*, prevede la **alin.(2)** că, *„Dacă un contract la distanță care urmează să fie încheiat prin mijloace electronice obligă consumatorul să plătească, profesionistul aduce la cunoștința consumatorului de o manieră clară și foarte vizibilă, în mod direct, înainte ca acesta să facă comanda, informațiile prevăzute la art.6 alin.(1) lit.a), e), o), p). Profesionistul se asigură că, atunci când consumatorul face comanda, acesta din urmă recunoaște în mod explicit că această comandă implică o obligație de a plăti. Dacă pentru a face comanda este necesar să se activeze un buton sau o funcție similară, butonul sau funcția similară este etichetat/ă de o manieră lizibilă doar cu mențiunea „comandă ce implică o obligație de plată” sau o formulare neambiguă*

¹ <http://economie.hotnews.ro/stiri-it-21675938-uber-romania-respinge-categoric-acuzatiile-evaziune-fiscala-absolut-toate-cursele-facute-prin-aplicatie-sunt-fiscalizate-tranzactiile-sunt-digitale-pasagerii-primesc-factura-fiscala-dupa-fiecare-cursa.htm>.

corespunzătoare, care să indice că a face comanda implică obligația de a plăti profesionistului. Dacă profesionistul încalcă prevederile prezentului alineat, consumatorul nu are nicio obligație în temeiul contractului sau al comenzii”.

Totodată, potrivit **art.22** – Plăți suplimentare, „Înainte ca un consumator să încheie un contract sau să accepte o ofertă, profesionistul solicită consimțământul explicit din partea consumatorului cu privire la orice plată suplimentară față de prețul stabilit anterior pentru obligația contractuală principală a profesionistului. În cazul în care profesionistul nu a obținut consimțământul expres al consumatorului, însă l-a dedus utilizând opțiuni incluse în mod automat pe care consumatorul trebuie să le respingă pentru a evita plata suplimentară, consumatorul poate pretinde rambursarea acestei plăți”.

Pe de altă parte, în ceea ce privește conținutul obligației de a transporta, precizăm că, potrivit **art.2.002 din Legea nr.287/2009 privind Codul civil, republicată, cu modificările ulterioare**, obligația de transport al persoanelor cuprinde, în afara operațiunilor de transport, și operațiunile de imbarcare și debarcare.

(2) Transportatorul este ținut să aducă la timp călătorul, nevătămat și în siguranță, la locul de destinație.

(3) Transportatorul poate refuza sau accepta transportul în anumite condiții, în cazurile prevăzute de legea specială.

(4) Transportatorul este obligat să aibă asigurare de răspundere civilă, încheiată în condițiile legii”.

Referitor la obligațiile părților, **art.2.003** din același act normativ, prevede că în temeiul contractului de transport, transportatorul este obligat față de călător:

a) să pună la dispoziția acestuia un loc corespunzător legitimației sale de călătorie;

b) să transporte copiii care călătoresc împreună cu acesta, fără plată sau cu tarif redus, în condițiile legii speciale;

c) să transporte fără o altă plată bagajele acestuia, în cantitatea și condițiile prevăzute prin dispozițiile legii speciale.

(2) În timpul transportului, călătorul este obligat să se supună măsurilor luate potrivit dispozițiilor legale de către prepușii transportatorului”.

Art.2.004, 2.005, 2.006, 2.007 și 2.008 din **Codul civil** se referă la răspunderea pentru persoana călătorului, răspunderea pentru

bagaje și alte bunuri, răspunderea în cadrul transportului succesiv sau combinat, cedarea drepturilor din contractul de transport și înlăturarea răspunderii, aspecte care nu sunt reglementate în prezenta propunere legislativă.

Semnalăm că în astfel de situații, Curtea Constituțională, prin **Decizia nr.30/2016 asupra sesizării de neconstituționalitate a dispozițiilor art.137 alin.(3), (4) și (5) din Regulamentul Camerei Deputaților**, a constatat că *„reglementarea criticată, prin nerespectarea normelor de tehnică legislativă, determină apariția unor situații de incoerență și instabilitate, contrare principiului securității raporturilor juridice în componenta sa referitoare la claritatea și previzibilitatea legii”*. Totodată, în jurisprudența sa, Curtea Constituțională a stabilit că **trăsătura esențială a statului de drept o constituie supremația Constituției și obligativitatea respectării legii** (a se vedea, în acest sens, Decizia nr.53/2011 sau Decizia nr.732/2014) și că *„statul de drept asigură supremația Constituției, corelarea tuturor legilor și tuturor actelor normative cu aceasta”* (Decizia nr.22/2004). În acest sens, Curtea a reținut că **una dintre cerințele principiului respectării legilor vizează calitatea actelor normative** și că, de principiu, orice act normativ trebuie să îndeplinească anumite condiții calitative, printre acestea numărându-se **claritatea, precizia și previzibilitatea** pe care un text de lege trebuie să le îndeplinească. Referitor la aceste cerințe, Curtea Europeană a Drepturilor Omului s-a pronunțat în mod constant, statuând că o normă este previzibilă numai atunci când este redactată cu suficientă precizie, în așa fel încât să permită oricărei persoane - care, la nevoie, poate apela la consultanță de specialitate - să își corecteze conduita (Hotărârea din 29 martie 2000, pronunțată în Cauza *Rotaru împotriva României*, Hotărârea din 23 septembrie 1998, pronunțată în Cauza *Petra împotriva României*), iar cetățeanul trebuie să dispună de informații suficiente asupra normelor juridice aplicabile într-un caz dat și să fie capabil să prevadă, într-o măsură rezonabilă, consecințele care pot apărea dintr-un act determinat. Pe scurt, legea trebuie să fie, în același timp, accesibilă și previzibilă (Hotărârea din 26 aprilie 1979, pronunțată în Cauza *Sunday Times împotriva Regatului Unit*).

Privitor la prezenta propunere legislativă, semnalăm și faptul că **nu s-au respectat întotdeauna exigențele și principiile de tehnică legislativă referitoare la redactarea actelor normative** prevăzute de Legea nr.24/2000. republicată. cu modificările și completările

ulterioare, astfel: existența unor carențe în ceea ce privește limbajul utilizat; deficiențe de terminologie juridică; exprimări confuze, echivoce sau eliptice, din care nu rezultă clar voința legiuitorului și care sunt de natură a crea dificultăți în aplicare; existența unor semne grafice, precum „[...]” și încadrarea unor texte, cifre sau numere între aceste semne grafice, fiind necesară revederea și reformularea corespunzătoare a întregului proiect.

II. Observații cu privire la textele propunerii legislative

1. La **titlu**, având în vedere prevederile art.36 alin.(2) din Legea nr.24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, se impune reformularea acestuia, prin utilizarea unor corespondente în limba română, care să reflecte obiectul reglementării exprimat sintetic.

2. La **art.2 partea introductivă**, pentru o redactare specific normativă, propunem ca aceasta să aibă următorul conținut:

„Art.2. - În sensul prezentei legi, expresiile de mai jos au următoarele semnificații:”.

Referitor la **marcarea enumerărilor**, aceasta se va realiza în concordanță cu normele de tehnică legislativă, după următoarele exemple: „a), b), c)”.

De asemenea, pentru unitate în redactare, recomandăm scrierea cu litere italice a expresiilor definite la lit.a)-e).

La **lit.a)**, recomandăm ca din cuprinsul definiției expresiei „*servicii prestabilite de tip ridesharing*” să fie eliminat verbul „înseamnă”, ca inadecvat în context, observație valabilă pentru toate situațiile similare.

La **lit.b)**, pentru a se asigura claritate și predictibilitate normei, definiția expresiei „platformă tehnologică pentru servicii prestabilite de tip ridesharing” sau „platformă tehnologică” va debuta, astfel: „*program software (...)*”.

Totodată, în acord cu prevederile art.38 alin.(3) teza finală din Legea nr.24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, propunem eliminarea parantezelor care încadrează substantivul „transport”, observație valabilă pentru toate situațiile similare din proiect.

3. La **art.4**, pentru o trimitere corectă la „Codul Rutier” invocat în text, este necesară înlocuirea acestei sintagme cu expresia „**prevăzute de Ordonanța de urgență a Guvernului nr.195/2002 privind circulația pe drumurile publice, republicată, cu modificările și completările ulterioare**”.

Reținem observația pentru toate situațiile similare.

4. La **art.5 partea introductivă**, pentru o exprimare proprie stilului normativ, recomandăm înlocuirea expresiei „să opereze o platformă tehnologică ce respectă următoarele condiții.” cu sintagma „să opereze **pe** o platformă tehnologică, **cu respectarea următoarelor condiții:**”.

5. La **art.7**, pentru o exprimare adecvată limbajului normativ, propunem ca acesta să debuteze, astfel:

„**Art.7. - În situația** în care deținătorul (...)”.

6. La **art.8**, pentru motivele expuse la **pct.4 supra**, recomandăm eliminarea cuvintelor „întotdeauna” și „aplicabile”, observație valabilă pentru toate situațiile similare din proiect.

7. La **art.10**, semnalăm că sintagma „vor fi impozitate în conformitate cu legislația fiscală în vigoare în România” nu conferă precizie normei, fiind necesară revederea și reformularea acesteia.

Totodată, partea finală a textului trebuie reformulată, astfel: „art.319 din Legea nr.227/2015 privind Codul fiscal, **cu modificările și completările ulterioare**”.

8. La **art.11**, precizăm că acesta este alcătuit dintr-o singură ipoteză juridică, fiind necesară eliminarea marcării cu cifra „(1)”.

La **lit.c)**, pentru respectarea prevederilor art.49 alin.(2) din Legea nr.24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, menționăm că enumerările nu pot cuprinde alte enumerări și nici alineate noi, fiind necesară, prin urmare, reamenajarea textelor.

La **lit.d)**, pentru o exprimare consacrată, în locul expresiei „carnetul de conducere” se va scrie expresia „**permisul de conducere**”.

9. La **art.12**, semnalăm că norma propusă pentru **lit.c)** este succint prezentată, fiind necesară revederea și reformularea corespunzătoare a acesteia.

10. La **art.19 lit.d)**, pentru o redactare proprie stilului normativ, în locul expresiei „conform art.17 de mai sus” se va scrie sintagma „**potrivit dispozițiilor art.17**”.

La **lit.f)**, pentru un spor de rigoare normativă, propunem schimbarea topicii, astfel:

„**f)** toate **documentele** care trebuie prezentate organului de control, în cazul unui control rutier, **potrivit Ordonanței de urgență a Guvernului nr.195/2002, republicată, cu modificările și completările ulterioare**”.

11. Precizăm că norma propusă pentru **art.22** este ambiguă, întrucât sintagma „și a celorlalte legi aplicabile în vigoare” este generală și nu conferă claritate și predictibilitate dispoziției.

Se impune reformularea acesteia.

12. La **art.23 lit.e)**, referitor la sintagma „aplicația? TBD]”, semnalăm că, potrivit prevederilor art.37 alin.(3) din Legea nr.24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, exprimarea prin abrevieri a unor denumiri sau termeni se poate face numai prin explicitare în text, la prima folosire.

13. La **art.24**, în vederea uzitării unei redactări specifice actelor normative, propunem ca norma să debuteze astfel:

„**Art.24.** - În termen de 30 de zile lucrătoare de la depunerea documentației **prevăzute la art.23**, autoritatea (...)”.

De asemenea, semnalăm neclaritatea normei prin utilizarea sintagmei „va refuza emiterea acesteia în baza unei decizii scrise argumentate în baza art.22 de mai sus”.

Este necesară revederea și reformularea acesteia.

14. La **art.25**, pentru rigoare în exprimare, propunem inserarea prepoziției „de”, după numeralul „30”, observație valabilă pentru toate situațiile similare.

15. La **art.30 lit.d)**, propunem eliminarea sintagmei „de mai sus”, ca inadecvată.

16. În ceea ce privesc *Dispozițiile tranzitorii și finale* din cuprinsul **Capitolului V**, relevăm că maniera de redactare a acestora este improprie stilului normativ, ele fiind lipsite de un limbaj fluent și coerent, care nu asigură claritate și predictibilitate textelor, fiind dificil de aplicat.

În plus, în cuprinsul **art.33** figurează o normă de trimitere greșită la „art.34 de mai sus”, întrucât prezentul act normativ conține doar 33 de articole.

PREȘEDINTE
dr. Dragoș ILESCU

București

Nr. 518/30.05.2018

L. nr. 227/2015

M. Of. nr. 688/10 sep. 2015

Lege privind Codul fiscal

1 promulgată prin D. nr. 718/2015 M. Of. nr. 688/10 sep. 2015
Decret pentru promulgarea Legii privind Codul fiscal

2 completat prin O.U.G. nr. 41/2015 M. Of. nr. 733/30 sep. 2015 *introduce lit. g) la art. 495*

Ordonanță de urgență pentru modificarea și completarea unor acte normative, precum și pentru reglementarea unor măsuri bugetare

aprobată cu modificări și L. nr. 112/2016 M. Of. nr. 408/30 mai 2016
completări prin

3 modificări prin O.U.G. nr. 50/2015 M. Of. nr. 817/3 nov. 2015
Ordonanță de urgență pentru modificarea și completarea Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal și a Legii nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală

aprobată cu modificări și L. nr. 358/2015 M. Of. nr. 988/31 dec. 2015
completări prin

modifică art. 15 alin. (1) lit. b), art., 43 alin. (2), art. 47 lit. c), art. 51 alin. (1), art. 52 alin. (1), art. 68 alin. (4) lit. k), art. 68 alin. (7) lit. d), art. 76 alin. (3) lit. g), art. 78 alin. (2) lit. b), art. 97 alin. (7) prima teză, art. 101 alin. (9), art. 125 alin. (1) lit. c), art. 137 alin. (2), art. 148 alin. (4) lit. b), art. 151 alin. (6), art. 153 alin. (2), art. 157 alin. (2), art. 183, art. 185 alin. (2), art. 187 alin. (1) lit. j), art. 187 alin. (2), art. 193 alin. (2), art. 195 alin. (2), art. 202, art. 204 alin. (2), art. 207 alin. (4), art. 210 alin. (2), art. 212 alin. (2), art. 224 alin. (4) lit. b), art. 470 alin. (7), art. 471 alin. (2) și (3), art. 474 alin. (7) lit. a), art. 475 alin. (3) și (5), art. 481 alin. (2) lit. a), art. 485 alin. (1) lit. f), art. 494 alin. (6) și (12), art. 495 lit. a), b), c) și d);

introduce alin. (5) și (6) la art. 51, alin. (8) la art. 133, lit. d) la art. 141, lit. g) la alin. (2) al art. 291, alin. (4_1) la art. 493;

abrogă art. 43 alin. (6), art. 97 alin. (9), art. 133 alin. (2)

4 modificări prin O.U.G. nr. 57/2015 M. Of. nr. 923/11 dec. 2015
Ordonanță de urgență privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice în anul 2016, prorogarea unor termene, precum și unele măsuri fiscal-bugetare

modifică art. 153 alin. (1) lit. m), art. 160 alin. (1), art. 168 alin. (9) și art. 254

5/8.

5 modificări prin	L. nr. 358/2015 Lege privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 50/2015 pentru modificarea și completarea Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal și a Legii nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală	M. Of. nr. 988/31 dec. 2015	modifică art. 80 alin. (2) lit. d), art. 101 alin. (9), art. 168 alin. (7), art. 224 alin. (5), art. 263 lit. f), art. 307 alin. (6), art. 331 alin. (2) lit. g), art. 360 alin. (6), art. 361, art. 402 alin. (10) și (11), art. 403 alin. (2), art. 404 alin. (2) și (5), art. 406 alin. (1) lit. b), art. 409 alin. (2), art. 410 alin. (1), art. 412 alin. (8), art. 432 alin. (1), art. 434, art. 435 alin. (3), (4) și alin. (9) lit. a), art. 455 alin. (2) și (4), art. 457 alin. (3), art. 458 alin. (1) lit. a), art. 460 alin. (6), art. 461 alin. (6), (11) și (12), art. 462 alin. (5), art. 463 alin. (2) și (4), art. 466 alin. (8) și (9), art. 467 alin. (5); introduce lit. g_1 la alin. (2) al art. 13, alin. (11) la art. 26, alin. (4) la art. 223, alin. (7) la art. 331, lit. e) la alin. (6) al art. 362, alin. (4_1) și (5_1) la art. 455, alin. (6) la art. 462, alin. (4_1) și (5_1) la art. 463, alin. (2_1) la art. 465, alin. (6) la art. 467
6 modificări prin	O.U.G. nr. 8/2016 Ordonanță de urgență privind unele măsuri financiare în vederea finalizării proiectelor finanțate din fondurile Uniunii Europene aferente perioadei de programare 2007-2013, precum și unele măsuri fiscal-bugetare	M. Of. nr. 225/25 mar. 2016	modifică art. 495 lit. a)-c) și e); introduce art. 495_1
	aprobată cu completări prin L. nr. 124/2016	M. Of. nr. 520/11 iul. 2016	
7 modificări prin	L. nr. 57/2016 Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 273/2004 privind procedura adopției, precum și a altor acte normative	M. Of. nr. 283/14 apr. 2016	modifică art. 153 alin. (1) lit. h), denumirea marginală a art. 162, art. 162, art. 168 alin. (10)
	În cuprinsul Legii nr. 273/2004 privind procedura adopției, republicată, cu modificările și completările ulterioare, precum și în cuprinsul actelor normative în vigoare din domeniul adopției, sintagma "deschiderea procedurii adopției interne" se înlocuiește cu sintagma "deschiderea procedurii adopției", denumirea "Oficiul Român pentru Adopții" sau, după caz, "Oficiul" se înlocuiește cu denumirea "Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Copilului și Adopție" sau, după caz, cu "A.N.P.D.C.A.", sintagma "potrivire teoretică" se înlocuiește cu sintagma "potrivire inițială" și termenul "ordin" se înlocuiește cu termenul "decizie". Prin excepție de la prevederile alin. (1), în cuprinsul dispozițiilor art. 20 alin. (2) și (3) și art. 21 alin. (1) din Legea nr. 273/2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare, termenul "Oficiul" se înlocuiește cu termenul "comisia".		
8 modificări prin	L. nr. 112/2016 Lege privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 41/2015 pentru modificarea și completarea unor acte normative, precum și pentru reglementarea unor măsuri bugetare	M. Of. nr. 408/30 mai 2016	aprobă cu modificări și completări O.U.G. nr. 41/2015 și modifică art. 178 alin. (4), denumirea secțiunii a 10-a de la titlul V cap. III, art. 180-183, art. 456 alin. (1) lit. s), art. 464 alin. (1) lit. s), art. 469 alin. (1) lit. c), art. 476 alin. (1) lit. b), art. 477 alin. (7), art. 485 alin. (1) lit. b), art. 495 lit. g); introduce alin. (6_1) la art. 179
9 completat prin	O.U.G. nr. 32/2016 Ordonanță de urgență pentru completarea Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal și reglementarea unor măsuri financiar-fiscale	M. Of. nr. 488/30 iun. 2016	introduce pct. 3 la art. 60 (se aplică începând cu veniturile aferente lunii august 2016), lit. e) la art. 111 alin. (2), alin. (2_1) - (2_9) la art. 111, lit. a_1 la art. 114 alin. (2), lit. h) la art. 291 alin. (2) (se aplică începând cu data de 1 august 2016)
	aprobată cu modificări și completări prin L. nr. 136/2017	M. Of. nr. 440/14 iun. 2017	
10 completat prin	O.U.G. nr. 46/2016 Ordonanță de urgență pentru completarea Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal	M. Of. nr. 685/5 sep. 2016	introduce alin. (5) la art. 456, alin. (5) la art. 464 și alin. (5) la art. 469
	aprobată cu completări prin L. nr. 26/2017	M. Of. nr. 210/28 mar. 2017	

11 modificări prin O.U.G. nr. 84/2016 M. Of. nr. 977/6 dec. 2016
Ordonanță de urgență pentru modificarea și completarea unor
acte normative din domeniul financiar-fiscal
aprobată cu modificări prin L. nr. 82/2017 M. Of. nr. 313/2 mai 2017

*modifică art. 7 pct. 39, art. 11 alin. (6)-(9), art. 22 alin. (1), art. 25 alin. (4) lit. e), art. 48 alin. (5), art. 81 alin. (1), art. 132, art. 305 alin. (5), art. 316 alin. (11) lit. g), art. 316 alin. (12) lit. a), art. 317 alin. (1), (2), (8), (10) și (11), art. 325 alin. (3), art. 456 alin. (5) partea introductivă și lit. b), art. 464 alin. (5) partea introductivă și lit. b) și art. 469 alin. (5);
introduce alin. (5_1) și (5_2) la art. 16, alin. (9) la art. 25, lit. h) și i) la art. 28 alin. (3), alin. (5_1) și (5_2) la art. 48, lit. o_1) la art. 62, alin. (4_1) la art. 68, lit. t) la art. 142, alin. (9_1) la art. 146, alin. (3_1) la art. 147, alin. (7_1) la art. 168, alin. (3_1) și (3_2) la art. 169, alin. (9) la art. 190, alin. (2_1) la art. 191, alin. (7_1) la art. 199, alin. (2_1) la art. 200, alin. (7) la art. 207, alin. (2_1) la art. 208, alin. (5) la art. 214, alin. (2_1) la art. 215, lit. f) la art. 268 alin. (9), alin. (5_1) la art. 305, art. 315_1 și lit. f) la art. 325 alin. (1);
abrogă art. 22 alin. (11), art. 316 alin. (11) lit. b) și art. 329;
suspendă aplicarea prevederilor art. 324 alin. (4)—(6) până la data de 31 decembrie 2019.*

Prevederile art. I intră în vigoare la data de 1 ianuarie 2017, cu excepția pct. 15-27 care intră în vigoare la data publicării prezentei ordonanțe de urgență în Monitorul Oficial al României, Partea I. Prevederile art. II intră în vigoare la data publicării prezentei ordonanțe de urgență în Monitorul Oficial al României, Partea I, cu excepția pct. 18-25, care intră în vigoare la data de 1 ianuarie 2017.

12 modificări prin O.U.G. nr. 3/2017 M. Of. nr. 16/6 ian. 2017
Ordonanță de urgență pentru modificarea și completarea Legii
nr. 227/2015 privind Codul fiscal
aprobată cu modificări și L. nr. 177/2017 M. Of. nr. 584/21 iul. 2017
completări prin

*modifică art. 47 lit. c), art. 51 alin. (1) lit. a), art. 52 alin. (1), art. 78 alin. (2) lit. a) pct. iv), art. 111 alin. (1), art. 140, art. 143 alin. (2) și (4), art. 144, art. 145 alin. (2), art. 146 alin. (6) și (8), art. 148 alin. (1)-(3), art. 149, art. 160 alin. (3), art. 161 alin. (2), art. 162 alin. (3), art. 170 alin. (2), art. 171 alin. (3), art. 172 alin. (3), art. 173, art. 176 alin. (7), art. 177 alin. (3), art. 178 alin. (1), (3) și (4) și art. 179 alin. (1);
introduce art. 22_1, alin. (7) la art. 48, pct. 4 la art. 60;
abrogă art. 51 alin. (1) lit. b), art. 139 alin. (2) și (3), art. 157 alin. (3), art. 176 alin. (5), art. 177 alin. (2), art. 178 alin. (2) și art. 179 alin. (6_1)*

13 modificări prin L. nr. 2/2017 M. Of. nr. 36/12 ian. 2017
Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 227/2015
privind Codul fiscal și pentru modificarea Legii nr. 95/2006
privind reforma în domeniul sănătății

*modifică art. 100, art. 101 alin. (9), art. 132 alin. (2), art. 153 alin. (2), art. 160 denumirea marginală și alin. (1), art. 168 alin. (9) și art. 169 alin. (1) și (6);
introduce alin. (9_1)-(9_3) la art. 168;
abrogă art. 153 alin. (1) lit. e) și art. 169 alin. (7)-(10)*

Prin derogare de la prevederile art. 4 din Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare, dispozițiile prevăzute în prezenta lege se aplică începând cu veniturile aferente lunii următoare publicării prezentei legi în Monitorul Oficial al României, Partea I.

14	modificări prin	O.U.G. nr. 9/2017 Ordonanță de urgență privind unele măsuri bugetare în anul 2017, prorogarea unor termene, precum și modificarea și completarea unor acte normative	M. Of. nr. 79/30 ian. 2017	modifică art. 8 și art. 3_4 alin. (4); introduce lit. r_1) la art. 76 alin. (2), lit. t) la art. 142, art. 8_1 și alin. (5) la art. 3_4
		aprobată cu modificări și completări prin	L. nr. 115/2017 M. Of. nr. 403/29 mai 2017	
15	completat prin	L. nr. 26/2017 Lege privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 46/2016 pentru completarea Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal	M. Of. nr. 210/28 mar. 2017	introduce lit.h_1) la art. 453
16	modificări prin	L. nr. 61/2017 Lege pentru respingerea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 46/2014 pentru modificarea și completarea Legii nr. 571/2003 privind Codul fiscal	M. Of. nr. 266/14 apr. 2017	abrogă art. 133 alin. (7) la data de 1 ianuarie 2018
17	modificări prin	L. nr. 107/2017 Lege pentru modificarea art. 456 alin. (1) lit. d) din Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal	M. Of. nr. 376/19 mai 2017	modifică art. 456 alin. (1) lit. d)
18	modificări prin	L. nr. 136/2017 Lege privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 32/2016 pentru completarea Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal și reglementarea unor măsuri financiar-fiscale	M. Of. nr. 440/14 iun. 2017	modifică art. 60 pct. 3 și art. 423 alin. (3); introduce art. 448_1 și 448_2
19	modificări prin	L. nr. 177/2017 Lege privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 3/2017 pentru modificarea și completarea Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal	M. Of. nr. 584/21 iul. 2017	aprobă O.U.G. nr. 3/2017 și modifică art. 22 alin. (4), art. 25 alin. (4) lit. c), art. 48 alin. (3), art. 53 alin. (1) lit. e), art. 54, art. 55 alin. (3), art. 76 alin. (4) lit. t), art. 78 alin. (2) lit. a), art. 125 alin. (1) ultima teză și alin. (7), art. 139 alin. (1) lit. o), art. 155 alin. (1) lit. d), art. 169 alin. (1) lit. c), art. 169 alin. (3) - (3_2), art. 171 denumirea marginală și alin. (2), art. 174 alin. (1) lit. d), art. 179 alin. (1) lit. c), art. 281 alin. (1) și (8), art. 286 alin. (1) lit. c), art. 287 lit. d), art. 316 alin. (8), alin. (9), alin. (11) lit. h), alin. (12) partea introductivă și lit. e), art. 336 pct. 4, art. 342 alin. (1) și (2), art. 359, art. 369 alin. (5), art. 371 alin. (1), art. 374 alin. (2), art. 377 alin. (3) și (4), art. 379 alin. (1), art. 380 partea introductivă, art. 382 alin. (2), art. 385 alin. (2) și (4), art. 387 alin. (1), art. 388 partea introductivă, art. 390 alin. (2), art. 393 alin. (2) și (4), modifică și înlocuiește anexa nr. 1 de la titlul VIII; introduce lit. k) la art. 13 alin. (2), alin. (2) la art. 47, alin. (8) la art. 48, alin. (5_1) la art. 107, lit. a_2) și a_3) la art. 114 alin. (2), alin. (1_1) la art. 115, alin. (8_1) la art. 125, lit. e) la art. 169 alin. (1), alin. (13) la art. 342, alin. (3) și (4) la art. 366, secțiunea a 12_1- a cu art. 393_1 la titlul VIII cap. I, art. 487_1; abrogă art. 281 alin. (9), art. 316 alin. (19), art. 360, art. 361, art. 363 alin. (4)

20	modificări prin	O.G. nr. 4/2017 Ordonanță pentru modificarea și completarea Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal	M. Of. nr. 598/25 iul. 2017	<i>modifică art. 140; introduce alin.(3) la art. 158</i>
21	modificări prin	O.G. nr. 25/2017 Ordonanță pentru modificarea și completarea Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal aprobată cu modificări și completări prin L. nr. 72/2018	M. Of. nr. 706/31 aug. 2017 M. Of. nr. 260/23 mar. 2018	<i>modifică art. 76 alin. (4) lit. o), art. 116 alin. (1), art. 142 lit. s) pct. 6, art. 235, art. 236, art. 237, anexa nr. 1; introduce lit. n) la art. 25 alin. (3), art. 67_1, alin. (8_1) la art. 85, alin. (4_1) la art. 86</i>
22	rectificare	RECTIFICARE	M. Of. nr. 730/11 sep. 2017	<i>rectifică anexa nr. 1 la titlul VIII</i>
23	modificări prin	L. nr. 196/2017 Lege pentru modificarea art. 465 din Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal	M. Of. nr. 778/2 oct. 2017	<i>modifică art. 465 alin. (2) partea introductivă, alin. (3) și alin. (6) partea introductivă; abrogă art. 465 alin. (2_1)</i>
24	modificări prin	L. nr. 209/2017 Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal	M. Of. nr. 875/7 nov. 2017	<i>modifică, la 1 ian. 2018, art. 456 alin. (2) lit. a) și art. 464 alin. (2) lit. i); introduce lit. x) la art. 456 alin. (1), lit. z) la art. 464 alin. (1) și lit. s) la art. 464 alin.</i>

modifică art. 2 alin.(2), art. 25 alin. (3) lit.h), art. 25 alin. (4) lit. p), art. 47 alin. (1) lit.c), art. 51 alin. (5) și (6), art. 52, art. 54, art. 60 pct. 2, art. 64 alin. (1) partea introductivă, art. 68 alin. (4) lit. i) și alin. (5) lit. k) și l), art. 72 alin. (2), art. 73 alin. (2), art. 75 alin.(1), art. 76 alin. (2) lit. r_1), art. 77 alin. (2) și (3), art. 78 alin. (2) lit. a) partea introductivă și lit.b), art. 84 alin. (8), art. 85 alin. (6), art. 86 alin. (4) și (6), art. 97 alin. (1) - (3) primele teze și alin. (5) , art. 99, art. 100, art. 101 alin. (2) și alin. (9) prima teză, art. 107 alin. (1), art. 110 alin. (1), art. 115 alin. (1), art. 116 alin.(1) și alin. (2) partea introductivă, art. 123 alin. (1) partea introductivă, art. 130 alin. (3), art. 132 alin. (2), art. 137 alin. (1) partea introductivă, art. 138, art. 139 denumirea marginală, alin. (1) partea introductivă și alin. (4), art. 140, art. 141 lit. b), art. 142 lit. t), art. 143 alin. (2) prima teză și alin. (5), art. 145 alin. (1) partea introductivă, art. 146 alin. (1), (3), (4), (5), (6), (7) și (8), art. 147 alin. (10), (12), (15) și (18), titlul secțiunii a 5-a a capitolului II al titlului V, art. 148, titlul secțiunii a 6-a a capitolului II al titlului V, art. 151, titlul capitolului III al titlului V, art. 153 alin. (1) lit. a), art. 154 alin. (1) lit. a), b), f) și g), art. 154 alin. (2), titlul secțiunii a 2-a a capitolului III al titlului V, art. 155, art. 156, art. 157 denumirea marginală și alin. (1) partea introductivă, titlul secțiunii a 4-a a capitolului III al titlului V, art. 168 denumirea marginală și alin.(1), (3), (4), (5) și (8), art. 169 alin. (1), (3) și (3_2), titlul secțiunii a 5-a a capitolului III al titlului V, art. 170, titlul secțiunii a 6-a a capitolului III al titlului V, art. 174, titlul secțiunii a 10-a a capitolului III al titlului V, art. 180, art. 449 alin. (3) lit. b), tabelul de la art. 470 alin. (5), tabelul de la art. 470 alin.(6), art. 493 alin. (8);

introduce capitolul III_1 cu art. 40_1 - 40_6, alin. (3) la art. 47, art. 54_1, alin. (9) - (12) la art. 133, art. 135_1, alin. (5_1) - (5_3) la art. 146, lit. h) - p) la art. 154 alin. (1), alin.(5_1) la art. 168, capitolul IX cu art. 220_1 - 220_7 după cap.VIII al titlului V, alin.(8) la art. 297, alin. (3) la art. 502;

abrogă art. 27, art. 47 alin. (1) lit. a) și b), art. 48 alin. (4), (5), (5_1), (5_2) și (6), art. 90, art. 145 alin.(3), art. 147 alin. (2), art. 149, art. 152, art. 153 alin. (1) lit. g) - o), art. 158 - 167, art. 168 alin. (6) și alin. (9) - (9_3), art. 169 alin. (2), (5) și (6), art. 171 - 173, art. 175 și secțiunile a 7-a - a 9-a cu art. 176-179, cap. IV al titlului V cu art. 184-191, cap. V al titlului V cu art. 192-200, cap. VI al titlului V cu art.201- 208, cap.VII cu art. 209-215.

26 modificări prin	O.U.G. nr. 2/2018 Ordonanță de urgență pentru prorogarea unor termene prevăzute în Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal	M. Of. nr. 95/31 ian. 2018	<i>prorogă, pentru anul 2018, termenele prevăzute la art. 148 alin. (3), precum și la art. 170 alin. (4) până la 15 aprilie 2018</i>
27 modificări prin	O.U.G. nr. 3/2018 Ordonanță de urgență privind unele măsuri fiscal-bugetare	M. Of. nr. 125/8 feb. 2018	<i>modifică art. 139 alin. (1) lit. o), art. 143 alin. (4), art. 144 și art. 168 alin. (5_1); introduce alin. (5_4) la art. 146</i>
28 modificări prin	L. nr. 72/2018 Lege privind aprobarea Ordonanței Guvernului nr. 25/2017 pentru modificarea și completarea Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal	M. Of. nr. 260/23 mar. 2018	<i>aprobă cu modificări și completări O.G. 25/2017 și modifică art. 68 alin. (5) lit. h), art. 68 alin. (7) lit. d), art. 76 alin. (3) lit. g), art. 76 alin. (4) lit. t), art. 78 alin. (2) lit. a) pct. (iv), art. 142 lit. s) pct. 6, art. 310 alin. (1); introduce alin. (10) la art. 25; abrogă art. 25 alin. (3) lit. n)</i>
29 modificări prin	O.U.G. nr. 18/2018 Ordonanță de urgență privind adoptarea unor măsuri fiscal-bugetare și pentru modificarea și completarea unor acte normative	M. Of. nr. 260/23 mar. 2018	<i>modifică art. 67 alin. (1), art. 67_1, art. 68 alin. (1), art. 69 alin. (1), (2), (5), (6) și (9), art. 70, art. 71, art. 72, art. 73, art. 79 alin. (2) și (3), art. 85 alin. (4), art. 85 alin. (6), (8) și (8_1), art. 86, art. 87 alin. (1) și (3), art. 88, art. 96 alin. (2) partea introductivă și alin. (3) lit. b) și c), art. 102 alin. (2), art. 106 alin. (4), art. 107, art. 116 alin. (1) partea introductivă și alin. (2) lit. a), alin. (4) și (5), art. 118, art. 119 alin. (1), (2) și (4), art. 120, art. 121, art. 122, art. 123, art. 130 alin. (4), art. 131 alin. (2) și (4), art. 132 alin. (2), art. 148, art. 150, art. 151, art. 154 alin. (1) partea introductivă, lit. a), h) și i) și alin. (2), art. 155, art. 170, art. 174, titlul secțiunii a 10-a a cap. III al titlului V, art. 180, art. 182, art. 183, art. 230 alin. (5) lit. e) și f), art. 231 alin. (1); introduce lit. a_1 la art. 60 pct. 1, lit. a_1) la art. 61, lit. a_1 la art. 64 alin. (1), alin. (10) și (11) la art. 69, art. 69_1 - art. 69_3, cap. II_1 după art. 69_3, art. 72_1, alin. (4) și (5) la art. 79, alin. (2_1) la art. 110, art. 120_1, alin. (13) - (19) la art. 133, lit. b_1) la art. 137 alin. (1), lit. h_1 la art. 154 alin. (1), lit. i) la art. 223 alin. (2); abrogă art. 67 alin. (3), art. 68 alin. (5) lit. l), art. 74, art. 75, art. 85 alin. (5), art. 110 alin. (7) - (13), art. 116 alin. (6), art. 130 alin. (5) și (6), art. 131 alin. (5), art. 181, art. 223 alin. (1) lit. n), art. 224 alin. (4) lit. a)</i>

Ordonanță de urgență privind modificarea și completarea unor acte normative, precum și pentru aprobarea unor măsuri fiscal-bugetare

modifică art. 51 alin. (4), art. 68 alin. (1), art. 72 alin. (8), (9) și (10), art. 79 alin. (1) și (4), art. 82 alin. (6), art. 102 alin. (1), art. 106 alin. (3), art. 107 alin. (5), art. 120 alin. (7), art. 123 alin. (3), (4), (5) și (6), art. 132 alin. (2), art. 148 alin. (2), art. 151 alin. (2)-(7), art. 170 alin. (2) lit. a), art. 174 alin. (2), (3), (4), (5) și (7), art. 174 alin. (13) lit. a), art. 180 alin. (3) și art. 342 alin. (9) și (10);
introduce lit. d) la art. 22 alin. (8), alin. (3) la art. 42, alin. (3_1) la art. 48, alin. (1_1)-(1_4) la art. 56, art. 68_1, alin. (7) la art. 82, alin. (9) la art. 106, alin. (9) la art. 107, alin. (10) la art. 268, lit. f) la art. 364 alin. (1) și alin. (4) la art. 484;
abrogă art. 231 alin. (2) și titlul VI „Impozitul pe veniturile obținute din România de nerezidenți și impozitul pe reprezentanțele firmelor străine înființate în România”, cap. IV „Modul de impozitare a veniturilor din economii obținute din România de persoane fizice rezidente în state membre și aplicarea schimbului de informații în legătură cu această categorie de venituri”, cu art. 238—254